

dat ook de kleeding erg meeviel, dit in tegenstelling met wat RENES in December te Pasar Minggoe ervoer. Het is dus zeer aannemelijk, dat enkele maanden van orde en rust en Europeesche bestuurszorgen voldoende waren geweest om veel te verbeteren. Van de 9605 patiënten, van wie hieromtrent aantekeningen werden gemaakt, verkeerden 86 pCt. in een goeden voedingstoestand, 11.8 pCt. in een matigen en slechts 2.2 pCt. in een slechten. Deze laatsten kregen de eerste dagen brood met vleesch of visch; later kregen de polycliniken de beschikking over een partij blikken corned beef, melk, legerbiscuits en havermoutpap, verstrekt door „Holland helpt Indië”. Vitaminetabletten werden met kwistige hand uitgedeeld, waar hiertoe aanleiding bestond.

Nu het gebied van Buitenzorg tot Bandoeng steeds meer van extremisten wordt gezuiverd, zal zich weldra een keten van mobiele teams vormen langs dezen weg. Dit werk zal nog groote uitbreiding vereischen; gebrek aan personeel en vooral ook aan artsen zal de leiding voor groote problemen plaatsen.

Ir. P. J. WILLEKES MAC DONALD en prof. dr. L. G. M. BAAS BECKING geven in een kort naschrift met behulp van een graphische voorstelling (die niet zoo heel erg gemakkelijk te lezen is) de statistische bewerking der door PENRIS behandelde gegevens.

E. SLUITER

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

★

SERUMHOEVEELHEDEN BIJ DIPHTHERIE EN ZAAANLANDSCH STELSEL

Collega JAMES meent, dat „het Zaanlandsche” systeem, onder andere te Utrecht toegepast, waarbij de medicus moet bijpassen indien hij boven een bepaald algemeen gemiddelde komt bij het voorschrijven van medicijnen”, mede oorzaak kan zijn van het toedienen van te weinig serum bij diphtherie.

Ik kan het Zaanlandsche stelsel zuiveren van die blaam. Immers, toen de ontwerper, wijlen mijn voorganger, collega DE GOEJE, dit stelsel in 1929 bij het Alg. Afd. Ziekenfonds Zaanland invoerde, bepaalde hij uitdrukkelijk, dat sera, vaccins, insuline, salvarsan, en dergelijke buiten de berekening zouden blijven en dit is nog zoo.

Indien men in Utrecht of waar dan ook van dezen regel is afgeweken, dan draagt het toegepaste systeem ten onrechte den naam: „Zaanlandsch stelsel”: het is daarvan slechts een ontaarde bastaard.

J. J. VAN DER HORST

Voorzitter A. A. Z. Zaanland

ULCUS VENTRICULI NA EEN RECHTSTREEKSCH TRAUMA

Naar aanleiding van de bovenstaande mededeeling van collega DE GROOD in het N.T.v.G., no. 2 1947, veroorloof ik mij de volgende opmerking:

Het komt mij voor, dat de conclusie, als zou de beschadiging van het maagslijmvlies bij den mensch niet zoo vlot genezen als bij dieren, welke conclusie naar aanleiding van dit geval gemaakt wordt, allermintst is bewezen. Ook de meening, dat door een trauma een echt ulcus kan ontstaan (slotzin) lijkt mij betwistbaar. Schrijver zegt, dat door het letsel een beschadiging van de maagmucosa zal zijn ontstaan. Hij geeft ook een beschrijving hoe hij zich dit voorstelt. Dit alles is zeer aanvaard-